

КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЛІНГВІСТИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Факультет германської філології і перекладу

(назва факультету)
Кафедра німецької філології

Силабус

Курс за вибором з перекладознавства
«Одиниці ЛСП «Спорт» у сучасній німецькій публіцистиці: перекладацький аспект»

для студентів

галузь знань 03 Гуманітарні науки

спеціальність 035 Філологія

спеціалізація 035.043 Германські мови і літератури (переклад включно), перша - німецька

освітній рівень Перший (бакалаврський) рівень

освітньо-професійна програма Німецька мова і література, друга іноземна мова, переклад

статус дисципліни вибіркова

Форма навчання денна

Навчальний рік 2022–2023

Семестр VI

Кількість кредитів ЄКТС 3

Мова навчання німецька

Форма підсумкового контролю залік

Київ 2022

1. Анотація навчальної дисципліни: ознайомити студентів із спортивною лексикою, що розглядається на прикладі складних іменників, вибраних із публікацій німецьких спортивних журналів. Пропонується аналіз та порівняння трьох варіантів мови спорту. Увага акцентується саме на лексиці спортивної публіцистики. Важливе місце в курсі відводиться комплексному розгляду складних іменників у спортивній публіцистиці в динаміці їх становлення і особливостей функціонування.

2. Загальний обсяг (відповідно до робочого навчального плану)

3 кредити ЄКТС;

90 год.,

у тому числі:

лекції – 10 год.

практичні заняття – 20 год.

самостійна робота – 60 год.

3. Мета вивчення дисципліни «Курс за вибором з перекладознавства «Одиниці ЛСП «Спорт» у сучасній німецькій публіцистиці: перекладацький аспект» полягає у вивченні закономірностей вживання і функціонування лексики спортивної тематики у текстах стилю преси й публіцистики. Спортивна публіцистика, як один із найактивніших видів журналістики, послуговується фаховою лексикою спорту, яка є відомою не лише вузьким спеціалістам у цій сфері, а й широкому колу читачів.

4. Перелік практичних дисциплін

6 семестр

1. Термінологічна, професійна та жаргонна лексика у мові сучасних німецьких спортивних ЗМІ
2. Лексико-семантичне поле спорту сучасної німецької мови
3. Варіанти німецької мови спорту у сучасній публіцистиці
4. Складні іменники у спортивному медіа-тексті (на матеріалі сучасної німецької публіцистики)
5. Синтаксико-семантична класифікація складних іменників мови сучасних німецьких спортивних ЗМІ
6. Складний іменник у заголовку німецької спортивної публікації
7. Прагматичний потенціал іменникових композитів спортивної тематики
8. Перифраза в мові спортивної публіцистики: структура, семантика, функціонування
9. Синонімія та антонімія складних іменників спортивної тематики (на матеріалі сучасної німецької публіцистики)
10. Формально-граматична зв'язність спортивної публікації (на матеріалі складних іменників)
11. Функціонування складних іменників спортивної тематики у реченні (на прикладі спортивних рубрик газети Frankfurter Allgemeine Zeitung)
12. МКР

5. Система оцінювання результатів навчання (критерії оцінювання результатів навчання та засоби діагностики навчальних досягнень студентів)

Система контролю й оцінювання знань, умінь та навичок студентів з курсу «Курс за вибором: «Одиниці ЛСП «Спорт» у сучасній німецькій публіцистиці: перекладацький аспект» передбачає декілька видів контролю.

Поточний контроль знань здійснюється як усно, так і письмово під час лекційних занять: усне опитування студентів, письмове виконання міні-тесту, усні короткі повідомлення.

Рубіжний контроль включає як усні, так і письмові форми. До усної належить: опитування, до письмової форми: міні-тест.

Підсумковий контроль передбачає написання МКР наприкінці семестру та складання заліку у шостому семестрі.

5.1 форми та критерії оцінювання:

- підсумкове оцінювання залік

Залік відбувається в усній формі. Викладач оцінює відповідь студента на заліку у 4-бальній шкалі. Відмітка про залік у національній шкалі («**зараховано**», «**не зараховано**») та оцінка в шкалі ЄКТС виставляється на підставі загального бала за виконання усіх завдань студента за дисципліну таким чином:

90 – 100 балів –	A
82 – 89 балів –	B
75 – 81 бал –	C
66 – 74 бали –	D
60 – 65 бали –	E
59 балів та нижче –	FX

5.2 Організація оцінювання (обов'язково зазначається порядок організації передбачених робочою програмою навчальної дисципліни форм оцінювання із зазначенням орієнтовного графіка оцінювання):

Підсумковий контроль (залік)

5.3 Шкала відповідності оцінок

Підсумкова оцінка за дисципліну виставляється за підсумковим рейтинговим балом (сума семестрового рейтингового бала та екзаменаційного бала) за таблицею:

Рейтинговий бал	Оцінка за шкалою ЄКТС	Оцінка за національною шкалою
90-100	A	відмінно
82-89	B	добре
75-81	C	
66-74	D	задовільно
60-65	E	
59 і менше	FX	незадовільно з можливістю повторного складання

6.Рекомендовані джерела

Основні (базові):

1. Білецька В. С. Функціональні особливості сучасного газетного дискурсу // Актуальні проблеми металінгвістики : зб. наук. пр. / відп. ред. Л. В. Корновенко. Черкаси, 2013. С. 132—135.
2. Білоус І. Л. Власні назви у німецьких газетно-публіцистичних жанрах : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. філол. наук : спец. 10.02.04 "Германські мови". Херсон, 2014. 19 с.
3. Радзійон В. М. Складні іменники спортивної тематики у сучасній німецькій публіцистиці: структурно-семантичний та прагматичний аспекти : автореф. дис. канд. філол. наук : спец. 10.02.04 "Германські мови". Київ, 2018. 20 с.
4. Радзійон В. М. Структурні та семантичні особливості складних іменників на позначення спортсменів та осіб, пов'язаних із спортивною діяльністю // Наукові записки. Серія : Філологічні науки (мовознавство) : зб. наук. пр. Кіровоград, 2015. Вип. 137. С. 265—267.
5. Радзійон В. М. Структурно-морфологічні типи складних іменників спортивної тематики // Вісник Київського національного лінгвістичного університету. Серія Філологія : зб. наук. пр. Київ, 2015. Т. 18, № 2. С. 150—155.
6. Радзійон В. М. Функціонування складних іменників спортивної тематики у реченні (на прикладі спортивних рубрик газети Frankfurter Allgemeine Zeitung) // Наукові записки Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського. Серія : Філологія (мовознавство) : зб. наук. пр. / гол. ред. Н. Л. Іваницька. Вінниця, 2015. Вип. 21. С. 282—286.
7. Радзійон В. М. Прагматичний потенціал іменникових композитів спортивної тематики // Актуальні проблеми романо-германської філології та прикладної лінгвістики : наук. журн. / редкол. : В. І. Кушнерик та ін. Чернівці, 2016. Вип. 11–12, ч. 2. С. 177—181.
8. Радзійон В. М. Синтаксико-семантична класифікація складних іменників мови сучасних німецьких спортивних ЗМІ // Вісник Житомирського державного університету імені Івана Франка. Філологічні науки : наук. журн. Житомир, 2016. Вип. 1 (83). С. 85—88.
9. Радзійон В. М. Складні іменники у спортивному медіа тексті (на матеріалі сучасної німецької публіцистики) // Науковий вісник кафедри ЮНЕСКО Київського національного лінгвістичного університету : Серія Філологія, Педагогіка, Психологія : зб. наук. пр. Київ, 2017. Вип. 35. С. 109—114.
10. Радзійон В. М. Спортивная номенклатура современного немецкого языка (на примере сложных существительных с компонентами-сокращениями) // Филологические науки. Вопросы теории и практики : науч. журн. Тамбов, 2016. № 3 (57), ч. 2. С. 134—137. ISSN 1997-2911.
11. Радзійон В. М. Синонімія та антонімія складних іменників спортивної тематики (на матеріалі сучасної німецької публіцистики) // Мова і культура: сучасні аспекти співвідношення : матеріали міжнар. наук.-практ. конф., 20–21 листоп. 2015 р., м. Одеса / відп. ред. І. В. Ступак; редкол. : І. Б. Морозова та ін. / Міжнар. гуманіт. ун-т. Одеса, 2015. С. 109—111.
12. Радзійон В. М. Складний іменник у заголовку німецької спортивної публікації // Україна і світ: діалог мов та культур : матеріали міжнар. наук.-практ. конф., 30 берез.–01 квіт. 2016 р, м. Київ / М-во освіти і науки України, Київ. нац. лінгв. ун-т. Київ, 2016. С. 309—311.
13. Радзійон В. М. Формально-граматична зв'язність спортивної публікації (на матеріалі складних іменників) // Україна і світ: діалог мов та культур : матеріали міжнар. наук.-практ. конф., 29–31 берез. 2017 р., м. Київ / М-во освіти і науки України, Київ. нац. лінгв. ун-т. Київ, 2017. С. 285—287.
14. Радзійон В. М. Термінологічна, професійна та жаргонна лексика у мові сучасних німецьких спортивних ЗМІ // Вісник Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна. Серія "Романо-германська філологія. Методика викладання іноземних мов" : зб. наук. пр. Харків, 2015. Вип. 80. С. 108—112.
15. Radsion V. M. Drei Varianten der deutschen Sportsprache (am Beispiel der zusammengesetzten Substantive) // Наукові записки Національного університету "Острозька академія". Серія : Філологічна : зб. наук. пр. / уклад. : І. В. Ковальчук, О. Ю. Костюк, С. В. Новоселецька. Острог, 2015. Вип. 52. С. 21—24.

Додаткові:

1. Богуславский С. С. Футбольная терминология в немецком языке : дис. ... канд. филол. наук : 10.02.04. Одесса, 2010. 291 с.

2. Воробьев В. Т. Пути развития и способы образования спортивной лексики современного немецкого языка : дис. ... канд. филол. наук : 10.02.04. Киев, 1972. 236 с.
3. Ворушило Я. В., Таценко Н. В. Лексико-семантичні особливості сучасних спортивних термінів : матеріали наук.-теор. конф. викл., асп., співроб. та студентів гуманіт. ф-ту, 18–29 квіт. 2005 р., м. Суми / Сум. держ. ун-т. Суми, 2005. Ч. 1. С. 45—50.
4. Голодов А. Г. Межтерминологические заимствования в отраслевой лексике (на материале разговорного варианта немецкого языка футбола). URL: http://www.nbuv.gov.ua/old_jrn/Soc_Gum/KNP/138/knp138_12-17.pdf (дата обращения: 20.09.2016).
5. Іщенко Т. В. Деякі особливості перекладу фахових текстів спортивної тематики // Вісник Дніпропетровського університету імені Альфреда Нобеля. Серія "Філологічні науки". Дніпропетровськ, 2014. № 1 (7). С. 265—270.
6. Коваль Р. С. Проблеми перекладу футбольної термінології // Наукові записки. Серія: "Філологічна" : матеріали міжнар. наук.-практ. конф. 22–23 квіт. 2010 р. "Міжкультурна комунікація: мова – культура – особистість" / Нац. ун-т "Острозька академія", Острог, 2010. Вип. 14. С. 353—361.
7. Лазаренко С. В. Засоби та форми репрезентації зв'язності в газетному тексті : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня. канд. філол. наук : спец. 10.02.04. "Германські мови". Київ, 2007. 23 с.
8. Радзійон В. М. Гіпонімічні та меронімічні групи складних іменників спортивної тематики сучасної німецької мови // Нове у філології сучасного світу : матеріали міжнар. наук.-практ. конф., 12–13 черв. 2015 р., м. Львів / Наук. філол. орг. "Логос". Львів, 2015. С. 102—105.
9. Радзійон В. М. Методика комплексного аналізу складних іменників спортивної тематики у сучасній німецькій публіцистиці // Актуальні проблеми розвитку освіти і науки в умовах глобалізації : у 2 ч. : матеріали всеукр. наук. конф., 4–5 груд. 2015 р., м. Дніпропетровськ / наук. ред. О. Ю. Висоцький / М-во освіти і науки України, Дніпропетров. нац. ун-т ім. Олесея Гончара, Ін-т педагогіки Нац. акад. пед. наук України. Дніпропетровськ, 2016. Ч. II. С. 179—180.
10. Радзійон В. М. Структурні та семантичні особливості складних іменників з компонентом "Fußball" у німецьких спортивних ЗМІ // Україна і світ: діалог мов та культур : матеріали міжнар. наук.-практ. конф., 01–03 квіт. 2015 р., м. Київ / М-во освіти і науки України, Київ. нац. лінгв. ун-т. Київ, 2015. С. 364—365.
11. Радзійон В. М. Функціонально-прагматичний підхід до вивчення композитів у публіцистичному тексті // Вісник Дніпропетровського університету імені Альфреда Нобеля. Серія "Філологічні науки" : наук. журн. Дніпропетровськ, 2016. № 1 (11). С. 224—227.
12. Серета Н. А. Словотвірна варіативність складних іменників в публіцистичному стилі // Актуальні проблеми романо-германської філології та прикладної лінгвістики : наук. журн. / редкол. В. І. Кушнерик та ін. Чернівці, 2016. Вип. 11—12, ч. 2. С. 242—245.
13. Янків І. Т. Українська спортивна термінологія (історико-методологічний аналіз) : дис. ... канд. наук з фіз. виховання і спорту : 24.00.02. Львів, 2000. 184 с.
14. Dankert H. Sportsprache und Kommunikation. Untersuchungen zur Struktur der Fußballsprache und zum Stil der Sportberichterstattung. Tübingen, 1969. 175 S.
15. Radsion V. M. Deonymische substantivische Komposita sportlicher Thematik // Science and Education a New Dimension : Philology. Budapest, 2016. III (18), Issue 80. pp. 70—72. p-ISSN 2308-5258, e-ISSN 2308-1996.

11. Додаткові ресурси:

1. Григоревич В. В. Всеобщая история физической культуры и спорта : учеб. пособие. URL: http://ebooks.grsu.by/ist_sporta/3-rol-filantropov/-v-/razvitii-fizicheskogo-vozpitanija.htm (дата обращения: 20.11.2014).

2. Auflage der überregionalen Tageszeitungen. URL:
<https://de.statista.com/statistik/daten/studie/72084/umfrage/verkaufte-auflage/-von-tageszeitungen/-in-deutschland/>
(gesehen am 11.10.2016).

3. Burkhardt A. Der deutsche Fußball und seine Sprache. URL:
[www.google.com.ua/url?sa=t&rct=j&q=&esrc=s&source=web/&cd=3&ved/=0CCwQFjAC&url=http%3A%2F%2Fpublikation/en.ub.unifrankfurt.de%2Ffiles%2F20069%2FArmin_Burkhardt_Der_deutsche/_Fussball_und_seine/_Sprache](http://www.google.com.ua/url?sa=t&rct=j&q=&esrc=s&source=web/&cd=3&ved/=0CCwQFjAC&url=http%3A%2F%2Fpublikation.en.ub.unifrankfurt.de%2Ffiles%2F20069%2FArmin_Burkhardt_Der_deutsche/_Fussball_und_seine/_Sprache) (gesehen am 01.06.2015).

4. Презентації Power Point

12. Інструменти, обладнання та програмне забезпечення, використання якого передбачає навчальна дисципліна

Комп'ютерний клас з інтернет-доступом для проведення тестування, виконання завдань на платформі Moodle;

Планшет, ноутбук або стаціонарний комп'ютер;

Дошка.